

STAP 1

Ik merk dat de leerling vaak om bevestiging vraagt.

STAP 2

Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en klein)

Coachende vragen

- Wat maakt dat je vindt dat de leerling niet zelfzeker overkomt? Wat zie of hoor je nu en wil je graag anders zien?
- Heb je zicht op hoe het komt dat de leerling moeite nodig heeft aan bevestiging?
- Wat zou er tof zijn als je straks als leerkracht kan zeggen: mijn leerling kan zelf inschatten of iets oké is? Wat zal je dan zien of horen? Wat zou er dan veranderd zijn?
- Noteer hier het concrete gedrag dat je verwacht van de leerling om te kunnen zeggen: "Nu kan deze leerling voor zichzelf uitmaken of iets in orde is." Bekijk samen met de leerling welke concrete gedragsverwachtingen nu al lukken/kunnen lukken.

STAP 3

Deze mogelijke sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

Coachende vragen

- Heb je zicht op de positieve kenmerken van de leerling? Indien niet of onvoldoende gekend, ga dan actief op zoek naar sterktes. Mogelijke hulpbronnen zijn: ouders, klassenraden, LVS, gesprek met leerling ...
- Bij sterktes denken we aan (cognitieve, affectieve en psychomotorische) vaardigheden, attitudes, kwaliteiten, karaktereigenschappen van de leerling.
- Wanneer lijkt de leerling wel iets te kunnen/iets aan te pakken zonder bevestiging te moeten vragen? Hoe merk je dat?
- Waar gaat het wel goed (School? Vrije tijd? Thuis?) Kunnen we daar zien of het de leerling wel lukt om zelf iets in handen te nemen zonder bevestiging van anderen te vragen.
- Hoe komt het dat het dan lukt om iets zonder bevestiging van anderen te doen?

STAP 4

Dit zou mijn leerling nodig kunnen hebben ...

Een leerkracht die

- samen met de leerling haalbare doelen stelt
- ervoor zorgt dat de leerling succes leert toe te schrijven aan eigen inzet
- de tijd neemt om op vaste momenten vragen te beantwoorden
- zorgt voor succeservaringen
- regelmatig checkt of de leerling hulp nodig heeft en niet wacht tot de leerling vragen stelt.
- leert dat fouten maken mag en zelf ook zijn/haar fouten toegeeft en bespreekbaar maakt.
- die humor gebruikt
- begrip toont en gerust stelt
- een veilige sfeer kan creëren in de klas
- kan uitlokken in kleine stapjes
- goed kan reflecteren en positieve feedback geeft
- de leerling blijft stimuleren zelf initiatieven te tonen
- in gesprek met de leerling positieve verwachtingen uitstraalt
- ...

Instructie die

- bemoedigend is
- aansluit bij het niveau van de leerling
- ...

Een leeromgeving die

- rust en veiligheid biedt
- die voorspelbaar is
- ...

Leeractiviteiten die

- overzichtelijk zijn
- zorgen voor plezier op school en in het leren
- uitdagend zijn voor de leerling
- ...

Opgavetaken die

- waarbij de criteria voor succes van tevoren bekend zijn
- die haalbaar zijn
- op het niveau van de leerling worden aangeboden
- opgedeeld zijn in kleine stapjes
- leiden tot succes (liever de eisen iets lager dan te hoog)
- zo min mogelijk leiden tot het verhogen van de stress
- aansluit bij de belevingswereld en interesses van de leerling
- ...

Groeps-/klasgenoten die

- ondersteunen en elkaar helpen en positieve bevestiging geven
- de leerling betrekken bij de groep
- positief reageren op de leerling
- de leerling de ruimte geven om zichzelf te laten zien
- ...

Feedback die

- de leerling positief bekrachtigt, gericht op inzet en het proces (korte directe feedback waarbij inzet en inspanning worden benadrukt en de nadruk niet ligt op het resultaat)
- ...

Ouders die

- de zelfstandigheid van hun kind bevorderen
- zorgen voor positieve feedback, gericht op inzet en proces
- de leerling veel positieve bevestiging bieden
- de leerling succeservaringen laten opdoen
- regelmatig vertrouwen uitspreken over zaken die de leerling goed kan
- de twijfel bespreken en de leerling zelf oplossingen laat bedenken
- de leerling stimuleren om de dingen die het uit de weg gaat toch te doen
- samen met de leerling tussenstappen bedenken die hun kind wel durft te doen
- een voorbeeld zijn voor hun kind, dus hun eigen reacties temperen als ze zelf iets eng vinden
- niet uitgebreid op gevaren wijzen
- niet ondermijnen wat het kind zelf wel denkt aan te kunnen
- niet meegaan in het weggaan van twijfel
- het kind leren zich zelf gerust te stellen
- positieve verwachtingen uitspreken
- veiligheid bieden maar het kind ook genoeg ruimte geven
- begrip en geduld tonen
- niet te veeleisend zijn
- ...

STAP 5

Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...

- Laat de leerling vooraf een realistische verwachting benoemen, bespreek achteraf of het behaald is en koppel dit aan de eigen inzet (bv. je hebt er nu zeven goed, doordat je steeds door bent gegaan').
- Spreek vertrouwen uit: 'ik weet dat je het kunt.'
- Wijs de leerling op eerder behaalde successen (laat deze eventueel ook zien) die overeenkomen met de huidige opdracht.
- Laat de leerling zoveel mogelijk zelf verwoorden wat hij goed deed en wat hij nog moeilijk vindt
- Help de leerling zijn gedachten om te zetten in helpende gedachten. (bv. 'als ik het oefen dan word ik er beter in')
- Maak afspraken over een vast moment tijdens de les waarop de leerling vragen kan stellen en werk kan laten zien. Leef dit na.
- Richt je bij het geven van feedback op het proces en de inzet en aanpak van de leerling, in plaats van op de resultaten en eigenschappen.
  - Bv.: Dat is reeds gelukt. En dit is zeker niet zoveel moeilijker. Ga stap voor stap te werk en vertel me straks maar hoe het gegaan is.
- Help de leerling om inzicht te krijgen in wat hij goed kan en wat hij lastig vindt, om zo een realistisch zelfbeeld op te bouwen. (Maak bv. samen met de leerling een mindmap.)
- Bespreek met ouders dat het belangrijk is om thuis leeftijdsadequate eisen te stellen en ook procesgerichte feedback te geven.
- Hanteer het principe 'fouten maken mag én wat leer je hier uit!' (Belangrijk is dat leerlingen leren omgaan met fouten maken. Het is net uit fouten dat we leren. Leerlingen die vaak om bevestiging vragen hebben het misschien moeilijk met fouten maken.)
- Zie ook bijlage **ALGEMENE TIPS TER VERBETERING VAN DE WERKHOUING (6)**
- ...

